Місячний Економічний Моніторинг України

№9 (191), вересень 2016 року

Резюме

Тема місяця: Експорт молочних продуктів

Політика: 24 серпня Україна відзначила 25-ту річницю незалежності.

Реальний сектор: Реальний ВВП зріс лише на 0,8% дпр в першій половині 2016 року через обмеження Росією транзиту українських товарів та проблем із логістикою на Донбасі.

Енергетичний сектор: Україна стикається із викликами при підготовці до зимового періоду.

Сільське господарство: Валовий обсяг сільськогосподарського виробництва у липні збільшився на 1,1% дпр завдяки високому врожаю рослинних культур.

Зовнішній сектор: Сальдо рахунку поточних операцій у липні було у дефіциті на рівні 0,4 млрд дол. США порівняно зі збалансованим сальдо рахунку поточних операцій у липні 2015 року через вищий дефіцит торгівлі товарами.

Фіскальна політика: Уряд пропонує поліпшити податкове адміністрування.

Приватизація: Уряд навряд чи зможе виконати план приватизації на цей рік.

Соціальна політика: Триває верифікація соціальних виплат.

Ринок праці: Середня номінальна заробітна плата в липні зросла на 22,4% дпр завдяки збільшенню мінімальної заробітної плати, індексації та підвищенню окладів працівникам бюджетних секторів та державного управління.

Монетарна політика: ІСЦ впав на 0,3% дпм в серпні третій місяць поспіль.

Обмінний курс: Міжбанківський обмінний курс гривні зріс до понад 25 грн за дол. США у останній декаді серпня, що, ймовірно, відображало сезонне зростання імпорту та певне посилення очікувань щодо знецінення гривні.

Державний борг: За даними Міністерства фінансів державний борг у липні зменшився на 0,4% в порівнянні з червнем до 1 661 млрд грн в гривневому еквіваленті.

Тема місяця: Експорт молочних продуктів

НОВІ РИНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ

Олекса Степанюк

У липні 2014 Російська Федерація заборонила експорт молока та молочних продуктів з України. З 2016 року заборону було поширено на весь аграрний експорт з України. Згідно з офіційною позицією Російської Федерації, це рішення було зумовлено впровадженням економічної частини Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, що могло призвести до проблем з контролюванням країни походження товару. Однак з більшою ймовірністю це був ще один інструмент гібридної війни Російської Федерації проти України. Заборона мала суттєвий негативний вплив на українських експортерів молочної продукції, оскільки на ринок Російської Федерації припадало 55% експорту українських молочних продуктів у 2013 році. Відповідно скоротилося виробництво молочних продуктів, виробники не змогли перенаправити свої поставки. Як наслідок, у 2016 році виробники намагаються ввійти та конкурувати на нових ринках.

Можна виділити дві групи країн, куди можна українські виробники молочних продуктів можуть перенаправити свій експорт. Перша група складається з "країн з неповністю використаним потенціалом". Це країни, які уже імпортують один чи декілька молочних продуктів з України. Водночас ці країни є великими імпортерами інших молочних продуктів, які також виробляються в Україні, але ще не імпортуються з неї. В цьому випадку перенаправлення буде простішим для українських виробників, які уже налагодили логістичні ланцюжки до цієї країни. Також дозволи на імпорт конкретних молочних продуктів, наприклад масла та йогурту, найвірогідніше, подібні, якщо не однакові.

Друга група країн складається з "потенційно нових ринків". Вона включає країни, які імпортують великі обсяги молочних продуктів з третіх країн та є сусідами країн куди Україна експортує молочну продукцію. Ми очікуємо, що логістика не буде значною перешкодою для імпорту в такі країни. Також, дозволи на імпорт молочної продукції в сусідніх країнах, ймовірно, будуть подібними.

Щоб звузити наш аналіз ми обрали емпіричні критерії вибору країн. До першої групи ми включили країни, на які припадає принаймні 4% українського експорту продукту 'A' (наприклад масла) та принаймні 0,1% світового експорту продукту 'B' (наприклад йогурту). До другої групи ми вибрали країни, на які припадає принаймні 0,1% світового експорту продукту 'A' (наприклад масла) та є сусідами країн, які імпортують принаймні 4% українського експорту продукту 'A'. Аналіз був проведений для трьох груп товарів: молока, концентрованого молока та молочних продуктів (сметани, йогурту і т.д.)[1].

У 2015 році основними ринками для експорту українського молока були Молдова (53.6%), Грузія (25,7%), Лівія (6,0%) та Туркменістан (4,7%). Загалом експорт молока становив 4,6 млн дол. США. Ринки з неповністю використаним потенціалом для цієї групи є В'єтнам, Китай, Південна Корея та Об'єднанні Арабські Емірати (ОАЕ). Поміж цих країн, три далекосхідні країни є значними імпортерами молочної сироватки з України. Водночас, В'єтнам ввозить 0,2% світового імпорту молока, частки Китаю та Південної Кореї становлять відповідно 4,5% та 0,3%. Враховуючи те, що 18 українських компаній отримали право експортувати молочну продукцію до Китаю в жовтні 2015 року, виробникам потрібно розглянути можливість диференціації молочного експорту до Китаю.

Румунія є потенційно новим ринком для експорту українського молока. Вона ввозить 0,8% світового імпорту молока, а її сусід Молдова є найбільшим імпортером молока з України. До того ж, з 2016 року 10 українських виробників отримали право на імпорт молочних продуктів в ЄС.

Основними імпортерами українського концентрованого молока є Бангладеш (12%), Грузія (8,5%) та Туркменістан (7,7%). Загальний експорт у 2015 році становив 89 млн дол. США. Оскільки ця група товарів тісно пов'язана з попередньою, ринки з неповністю використаним потенціалом для них є однакові: В'єтнам, Китай, Південна Корея та ОАЕ. Але перелік потенційно нових ринків відрізняється. Зокрема, на Нігерію припадає 5,9% українського експорту концентрованого молока, водночас її сусіди: Нігер, Бенін та Камерун є імпортерами концентрованого молока (0,2%, 0,1% та 0,2% світового імпорту, відповідно). Міністерство аграрної політики та продовольства України регулярно наголошує на привабливості африканського ринку для українського аграрного експорту. Іншими потенційно новими ринками для концентрованого молока є Ізраїль, Пакистан та Йордан.

Молочні продукти (сметана, йогурт і т.д.) в основному експортують у Молдову (70%), Грузію (14,7%) та Азербайджан (5,9%). Їх загальний експорт у 2015 році становив 3,3 млн дол. США. Україна могла би почати поставляти молочні продукти в Казахстан, який є одним з найбільших покупців молока з України, за умови якщо Російська Федерація скасує обмеження на транзит. Потенційно новими ринками для експорту молочних продуктів є сусіди ОАЕ: Омар, Катар та Ємен.

Підсумовуючи, відкриття ринків ЄС та Китаю для експорту української молочної продукції стало великою перемогою українських виробників та Міністерства аграрної політики та продовольства (МАПП). Однак виробники ще не спромоглися в повній мірі скористатися можливостями, які пропонують ці ринки. В майбутньому МАПП варто зосередитися на відкритті доступу до ринків Африки, країн Аравійського півострова та Південної Азії.

[1] Аналіз було проведено для груп товарів 0401, 0402, 0403 за класифікацією HS.

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Україна відзначає двадцятип'ятиліття незалежності

Війна на Донбасі. 24 серпня 2016 року Україна відсвяткувала 25-ту річницю незалежності. Однак саме у ці дні військовий конфлікт на Донбасі міг перерости у повномасштабне російське вторгнення. За кілька тижнів перед ювілеєм незалежності України Російська Федерація затримала громадянина України на території окупованої Автономної Республіки Крим та звинуватила Україну у тому, що вона направила туди диверсійну групу. Україна заперечила ці звинувачення та заявила, що Росія намагалася створити привід для військового нападу на Україну.

У серпні продовжився конфлікт на Сході України. 20 військових було вбито внаслідок бойових дій, а 144 військових було поранено. Також під час перебігу бойових дій було вбито щонайменше 5 цивільних громадян, у тому числі волонтера, який здійснював поїздку на фронт для забезпечення армії. Крім цього, щонайменше 5 цивільних громадян було поранено. Сторони конфлікту домовились про новий режим припинення вогню, який розпочався з 1 вересня. Речник Збройних сил України повідомив, що Росія зібрала близько 100 000 військових на кордоні з Україною та на окупованих частинах країни. Загалом, ризик повномасштабної війни з Росією залишається високим.

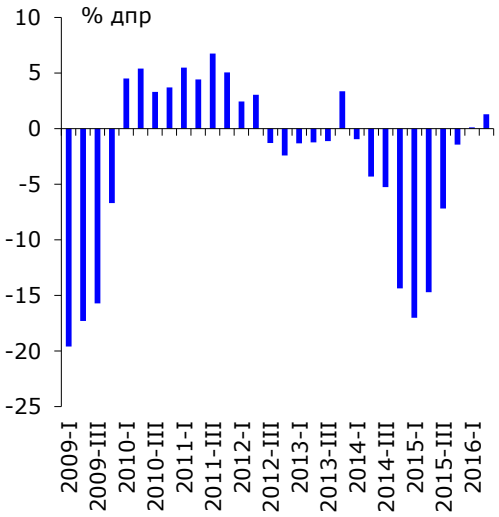
Е-декларації. Системе подання електронних декларацій для державних службовців було запущено із двотижневою затримкою, викликаною проблемами із безпекою даних у її програмному забезпеченні. Онлайн-система, старт якої був запланований на середину серпня, була розроблена для того, щоб прозоро оприлюднювати інформацію про доходи та власність чиновників бюджетної сфери. Її не було запущено у визначений день, оскільки цю систему не було сертифіковано, що не дозволяло використовувати оприлюднені декларації як доказ в суді. Прозоре декларування власності державними службовцями вважають важливим для досягнення Україною прогресу у боротьбі з корупцією, тому українське громадянське суспільство та представництва іноземних держав відреагували на пропущені терміни запуску системи занепокоєнням та критикою. Національне агентство з питань запобігання корупції, яке відповідальне за е-декларації, перезапустило систему після здійснення технічних виправлень. Відповідний веб-сайт почав діяти 1 вересня, а перші декларації в електронній формі були подані протягом наступних днів. Цей крок дає можливість Європейському Парламенту прийняти позитивне рішення щодо скасування короткострокових віз для громадян України.

Корупція. Між двома силовими відомствами, Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) та Генеральною Прокуратурою України (ГПУ), розгорівся конфлікт після того, як ГПУ звинуватила НАБУ у побитті співробітників Генпрокуратури, а НАБУ висунуло звинувачення у тортурах та незаконному обшуку з боку ГПУ. Громадські активісти виступили з протестами проти ГПУ, вимагаючи відставки прокурорів, звинувачуваних у застосуванні тортур. Частина коментаторів побачила суть конфлікту у політичному тиску на НАБУ з метою обмежити його повноваження та незалежність. На спільній прес-конференції Генеральний Прокурор України Юрій Луценко і Директор НАБУ Артем Ситник заявили, що Служба безпеки України займеться розслідуванням конфлікту між двома структурами.

МВФ. Рада директорів МВФ, найвірогідніше, ухвалить рішення про надання Україні третього траншу кредиту за програмою EFF (схваленої у 2015 році) 14 вересня 2016 року. Початково транш було заплановано на кінець 2015 року.

Населення (без Криму): 42,7 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 19%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 10%
Інвестиції/ВВП: 14%
Експорт: Росія 18%, ЄС 32%
Імпорт: Росія 23%, ЄС 39%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Реальний сектор: Зростання інвестицій

ВВП. За оперативною оцінкою Держстату реальний ВВП зріс на 1,3% дпр у другому кварталі 2016 року (сезонно скоригований показник зріс лише на 0,6% порівняно із попереднім кварталом). Отже, реальний ВВП зріс на 0,8% дпр в першому півріччі. Обмеження Росією транзиту українських товарів та логістичні перебої на Донбасі були основними причинами низького темпу приросту ВВП.

Капітальні інвестиції. Зростання капітальних інвестицій пришвидшилось до 17,5% дпр у другому кварталі 2016 року порівняно із 0,7% дпр в першому кварталі. Сільське господарство, переробна промисловість, виробництво електроенергії та газу, оптова торгівля та сектор операцій з нерухомістю найбільше пояснюють таке зростання. Водночас інвестиції впали в будівництві, добувній промисловості, роздрібній торгівлі та телекомунікація.

Традиційно, найбільшу частку інвестицій (71,2%) було профінансовано за рахунок власних коштів компаній. Лише 8,5% інвестиційні було забезпечено банківським кредитуванням через обмежений доступ більшості компаній до кредитів. Водночас частка бюджетного фінансування збільшилась до 5,1% сукупних капітальних інвестицій через впровадження кількох інфраструктурних проектів.

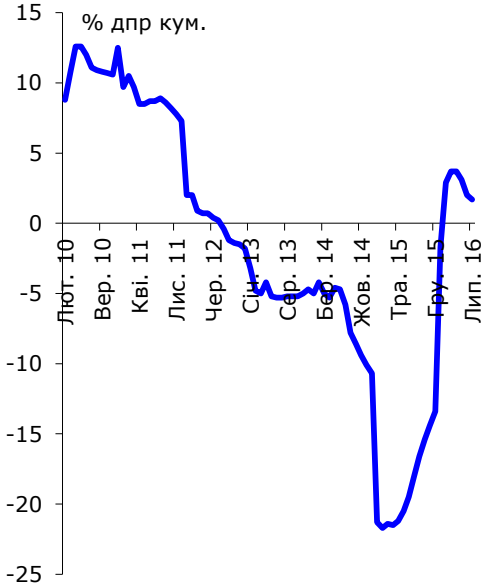
Секторальні тенденції. Падіння промислового виробництва сповільнилось до 0,2% дпр у липні порівняно із 3,4% дпр спаду у червні. Поліпшення пояснено вищими результатами діяльності добувної промисловості та металургії, спричиненими зупинкою страйку на залізниці на окупованій території Донбасу. Зокрема, металургія збільшила випуск на 4,3% дпр, тоді як видобування вугілля стрімко зросло на 13,5% дпр. Виробництво коксу та продуктів нафтопереробки збільшилось на 4,2% дпр, тоді як хімічна промисловість пришвидшила темпи зростання до 7,1% дпр передусім через збільшення внутрішнього попиту. Зниження випуску в харчовій промисловості на 3,8% дпр, ймовірно, було пояснено дещо нижчим попитом та високою статистичною базою. Водночас машинобудування впало на 11,5% дпр через зниження виробництво локомотивів та автомобілів.

Зростання в будівництві у липні пришвидшилось до 12,9% дпр з 4,7% дпр у червні через стрімке зростання житлового та комерційного будівництва. Житлове будівництво зросло на 13,7% дпр через вищий попит. Комерційне будівництво збільшилось на 16,8% дпр зокрема завдяки початку кількох великих проектів. Уряд також збільшив фінансування інфраструктурних проектів.

У липні зростання роздрібної торгівлі підприємств продовжилось (на 4,7% дпр порівняно із 5,0% дпр у червні). Це пов'язано із зростанням реального наявного доходу домогосподарств.

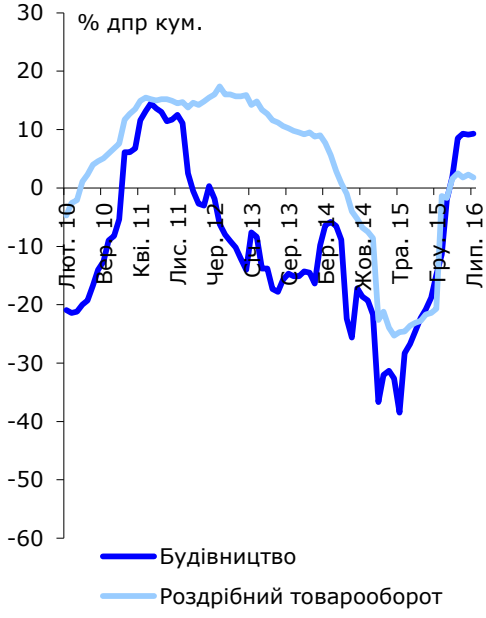
Держстат публікує інформацію без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Промислове виробництво

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Енергетика: Україна готується до зимового сезону

Газ. Кабінет Міністрів зобов'язав «Нафтогаз» до 1 листопада накопичити в газосховищах 17 млрд кубометрів газу (порівняно з 12,7 млрд кубометрів станом на 3 вересня). Європейська комісія привітала це рішення Уряду, сприйнявши його як додаткові гарантії безперешкодного зимового сезону. Кошти на додаткові обсяги газу очікується отримати від Світового банку у вигляді кредиту на 500 млн дол. США. Таке рішення може створити суттєвий тиск на «Нафтогаз» через обмеження по часу та потужностям, оскільки йому залишилось лише два місяці на виконання вимог. Попередній опалювальний сезон розпочався в Україні 30 жовтня 2015 року при наявності 17,06 млрд кубометрів газу у сховищах і закінчився 6 квітня 2016 року з 8,44 млрд кубометрів газу.

Транзит газу. Український «Укртрансгаз» повідомив, що російський «Газпром» не дотримує контрактного тиску в газотранспортній системі на кордоні з Україною для транзиту газу в Європу. Європейська комісія на прохання України направила в Україну моніторингову місію для збору інформації щодо можливих технічних проблем, рівня тиску тощо. Вона також збирається звернутись до Росії з проханням дозволити подібну місію в Російську Федерацію.

Вугілля. Відповідно до плану Міністерства енергетики щодо підготовки до наступного опалювального сезону державні ТЕС мають накопичити 2,8 млн т вугілля до 1 листопада порівняно з 0,95 млн т вугілля на складах станом на 4 вересня. Враховуючи часові обмеження, цей план можна виконати лише за умови безперебійного постачання вугілля з окупованих територій східного Донбасу.

За словами Міністра енергетики, у червні-серпні в Україні було пікове споживання електроенергії (8300 МВт порівняно з 7100 МВт у січні), яке разом зі зменшенням виробництва електроенергії АЕС стало причиною підвищення споживання вугілля. Оскільки ситуація з постачанням вугілля з окупованих територій східного Донбасу є нестабільною, Міністерство планує задовольнити попит за допомогою імпорту вугілля. На вересень-жовтень державні ТЕС зафрахтували біля 0,3 млн т вугілля. Водночас імпорт мазуту виробниками електроенергії в січні-липні зріс в 1,5 рази порівняно з таким періодом минулого року до 167 200 т з метою компенсувати підвищене завантаження вугільних і газових блоків.

Електроенергія. У вересні Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), підвищила тарифи на електроенергію для домогосподарств на 25,3% до 0,714 грн за кВт*год/місяць за споживання до 100 кВт, на 30,3% до 1,29 грн за споживання 100-600 кВт і на 5% до 1,638 грн за споживання понад 600 кВт. Це четвертий етап запланованого підвищення тарифу. Наступний і останній етап відбудеться в березні 2017 року, коли, як очікується, тариф досягне рівня окупності.

Сільське господарство: Очікують хороший урожай

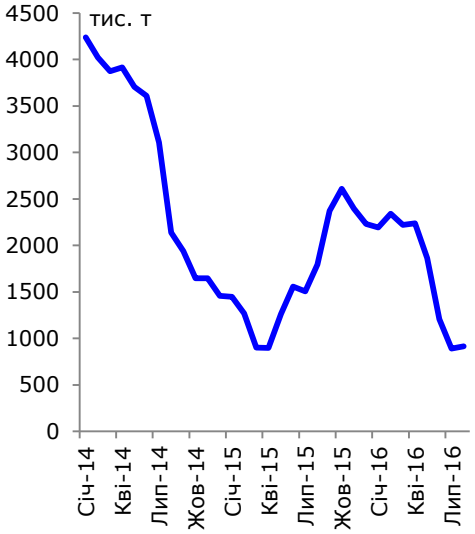
Виробництво. Валовий обсяг сільськогосподарського виробництва в липні збільшився на 1,1% дпр. Внаслідок сприятливих погодних умов виробництво зернових та зернобобових культур виросло на 10,6% дпр, виробництво овочів та картоплі виросло на 33,4% дпр та 4,7% дпр, відповідно. Дані щодо урожаю олійних культур наразі недоступна.

Виробництво молока зменшилося на 3,5% дпр через втрату ринку Росії та обмеження Росією транзиту українських товарів до Середньої Азії через територію Росії. Виробництво м'яса виросло на 2,6% дпр передусім завдяки зростанню виробництва м'яса птиці на експорт. Виробництво яєць зменшилося на 4,5% дпр внаслідок заборони Ізраїлем імпорту українських яєць (у 2015 році частка Ізраїлю в українському експорті яєць становила 3,2%) та проблемами із сертифікацією аграрного експорту до Об'єднаних Арабських Еміратів (30,1% експорту яєць у 2015 році).

Торгівля. Першу партія українських молочних продуктів було експортовано до ЄС у серпні: 20 тон концентрованого молока були експортованими в Польщу. Це перший випадок використання квот на молочну продукцію, передбачених в Угоді про Асоціацію між Україною та ЄС.

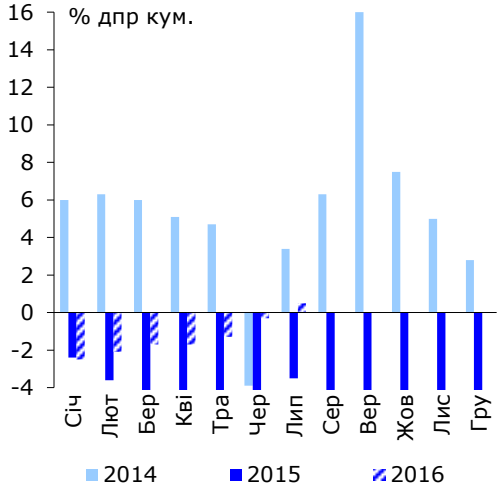
Протягом січня-серпня 2016 року Україна перевищила квоти, передбачені на експорт меду, цукру, круп, борошна, оброблених томатів, яблучного та виноградного соку, вівса, пшениці та виробів з неї, кукурудзи та виробів з неї до ЄС. Українські виробники та Міністерство аграрної політики та продовольства (МАПП) виявили зацікавлення у перегляді розміру безтарифних квот. Однак ця ініціатива не знайшла підтримки з боку ЄС.

Запаси вугілля на ТЕС, ТЕЦ

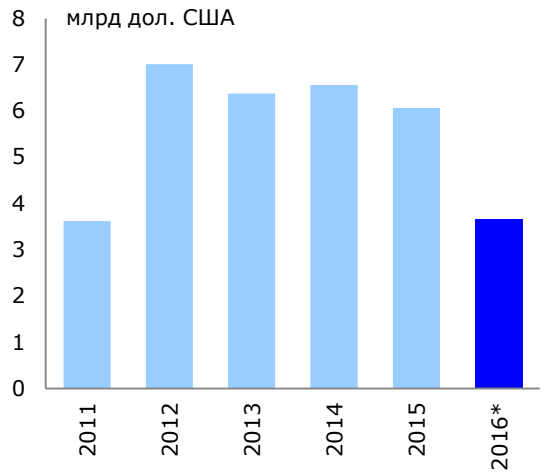
Джерело: Міністерство енергетики

Сільськогосподарське виробництво

Джерело: Держстат

Експорт зернових

*січень-серпень 2016
Джерело: Державна фіскальна служба України

Наприкінці липня Росія заборонила імпорт тваринних кормів з України на підставі виявленні слідів ГМО в раніше імпортованих кормах. З тієї ж причини Росія уже заборонила імпорт кормів з усіх країн ЄС у травні 2016 року. Це рішення, найвірогідніше, не матиме суттєвого впливу на українських виробників, оскільки частка Росії в експорті тваринних кормів у 2015 році становила лише 0,3%.

Однак українські виробники можуть постраждати від рішення Єгипту заборонити імпорт пшениці з будь-яким вмістом грибка ріжків (хоча міжнародно прийнятний рівень становить 0,05%). Єгипет є одним з найбільших імпортерів української пшениці (13,9% українського експорту пшениці у 2015 році).

Аграрна політика. В липні Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) була передана з-під підпорядковування Міністерству регіонального розвитку у підпорядкування МАПП. Колишній голова Держгеокадастру став заступником Міністра. Така зміна підпорядкування сприятиме координації політики управління аграрною землею та політики розвитку сільських територій.

Зовнішній сектор: Дефіцит рахунку поточних операцій, профіцит фінансового рахунку

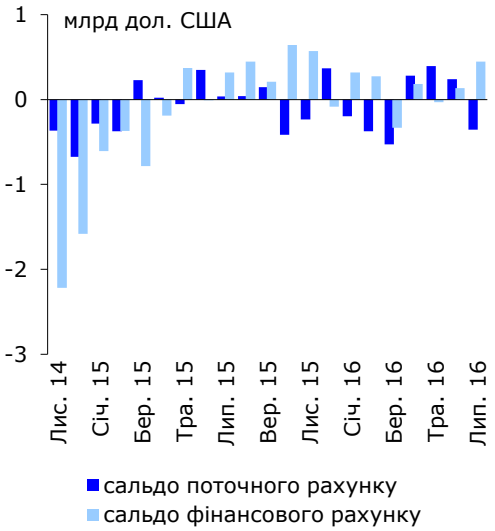
Рахунок поточних операцій. Сальдо рахунку поточних операцій у липні було у дефіциті на рівні 0,4 млрд дол. США порівняно зі збалансованим сальдо рахунку поточних операцій у липні 2015 року через вищий дефіцит торгівлі товарами (0,6 млрд дол. США у липні 2016 року проти0,2 млрд дол. США у липні 2015 року). Експорт продовжував скорочуватись, тоді як імпорт дещо відновився. Чистий притік первинних доходів був близьким до нуля (порівняно з дефіцитом у 0,1 млрд дол. США у липні 2015 року), оскільки Україна лібералізувала виплату дивідендів. Чистий притік вторинних доходів лишився на рівні 0,2 млрд дол. США.

Зниження експорту товарів трохи пришвидшилось до 10,1% дпр (порівняно з 8,3% дпр у червні). Падіння експорту продукції машинобудування пришвидшилось до 24,8% дпр, оскільки Україна виконала поточні зобов'язання щодо продажу локомотивів у Туркменістан та двигунів у Індію. Зниження експорту металургійної продукції пришвидшилось до 14,6% дпр через ефект статистичної бази та перебої у постачаннях, які перевищили позитивні ефекти від вищого попиту в Азії та вищі світові ціни. Експорт мінеральної продукції знизився на 17,8% дпр (порівняно з 27,2% дпр у червні), оскільки ціни на залізну руду зросли у липні. Експорт продовольчих товарів знизився на 1,2% дпр внаслідок нижчих цін та спроби державного перевороту в Туреччині, яка ускладнила прохід Босфором. Менше скорочення експорту хімічної продукції (на 6,4% дпр порівняно з 39,5% дпр у червні) пояснювалось епізодичними поставками урану до Росії. Експорт послуг знизився на 3,1% дпр.

Імпорт товарів зріс на 1,4% дпр (порівняно з падінням на рівні 2,4% дпр у червні). Зниження імпорту мінеральної продукції уповільнилось до 27,9% дпр через відновлення імпорту газу з ЄС та імпорту нафти з Росії. Зростання неенергетичного імпорту уповільнилось до 11,3% дпр (порівняно з 16,0% дпр у червні) в основному через нижчий імпорт продукції машинобудування (менше пасажирських автомобілів, але більше сільськогосподарських машин). Імпорт послуг зріс на 4,2%.

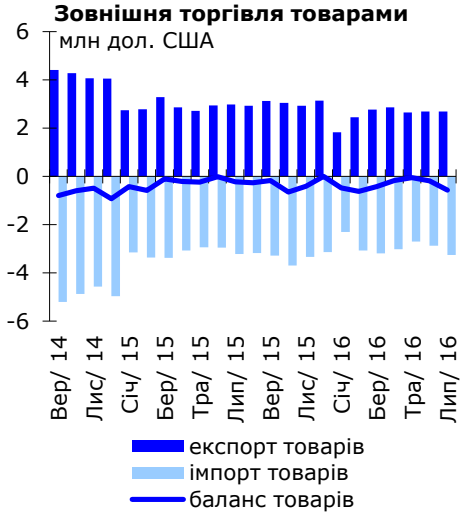
Фінансовий рахунок. Профіцит фінансового рахунку у липні лишився на рівні 0,4 млрд дол. США (порівняно з 0,4 млрд дол. США). Чистий притік ПІІ був на рівні 0,3 млрд дол. США, 74% з яких було спрямовано на рекапіталізацію банків на вимогу НБУ. Сектор державного управління досі не залучав зовнішнього фінансування, але здійснював погашення боргу. Чиста інвестиційна позиція банківського сектору знизилась на 0,5 млрд дол. США в основному через виплату 0,4 млрд дол. США зовнішніх зобов'язань. Реальний сектор зміг залучити 0,2 млрд

Платіжний баланс

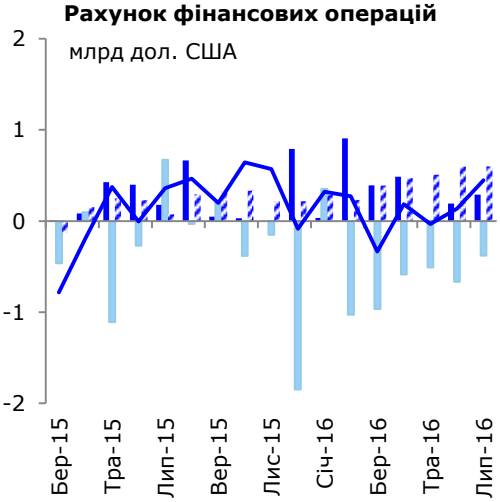
Джерело: попередні оцінки НБУ

Зовнішня торгівля товарами

Джерело: попередні оцінки НБУ

Рахунок фінансових операцій

Джерело: НБУ

дол. США чистого зовнішнього фінансування. Іноземна готівка поза банками скоротилась ще на 0,6 млрд дол. США, оскільки гривня лишалась стабільною.

Фіскальна політика: НБУ досі не спрямував до бюджету свій прибуток

Доходи. За попередніми даними Державного казначейства доходи Зведеного бюджету у січні-серпні зросли на 26,5% дпр після падіння на 6,3% дпр у липні. Це відображає нерівномірний розклад відшкодування ПДВ та зміни до розкладу сплати ППП. НБУ так і не зміг спрямувати свій прибуток до бюджету, оскільки так і не було сформовано Раду НБУ, яка повинна ухвалити фінансовий звіт НБУ за 2015 рік (Президент досі не призначив своїх представників до Ради). Рентні платежі залишились суттєво нижчими, за планові показники, через занадто оптимістичний план та недолуге адміністрування. Зростання доходів Зведеного бюджету в серпні було передусім пояснено вищими доходами від ПДФО, ПДВ з вироблених в Україні та ввезених товарів, а також більшими надходженнями від акцизу.

Видатки. Видатки Зведеного бюджету в липні зросли на 20,3% дпр (19,0% дпр у червні). Видатки на оплату праці (без врахування нарахувань на заробітну плату) зросли на 38,2% дпр через підвищення окладів працівникам бюджетної сфери та державного управління (у серпні та грудні 2015 року та у травні 2016 року). Водночас витрати на нарахування на заробітну плату збільшились на 14,8% дпр через скорочення ставки єдиного соціального внеску (ЄСВ). Видатки на купівлю товарів та послуг збільшились на 8,8% дпр через вищі видатки на комунальні платежі (передусім електроенергію), медикаменти та медичні товари, послуги (за виключенням комунальним). Видатки на матеріали, оснащення та прилади скоротились на 1,2% дпр, можливо, частково завдяки запровадженню електронних закупівель через систему ProZorro (за оцінкою Міністерства економічного розвитку та торгівлі ProZorro вже сприяла заощадженню понад 3,0 млрд грн з часу її започаткування у лютому 2015 року). Видатки на обслуговування боргу знизились на 33,1% дпр через реструктуризацію боргу та частково через заміну більш дорогого боргу дешевшим. Водночас уряду довелось збільшити фінансування соціального захисту (на 64,8% дпр) через вищі видатки на фінансування житлово-комунальних субсидій та більший трансферт Пенсійному фонду для компенсації втрати доходів внаслідок скорочення ставки ЄСВ. Капітальні видатки зросли на 46,9% дпр.

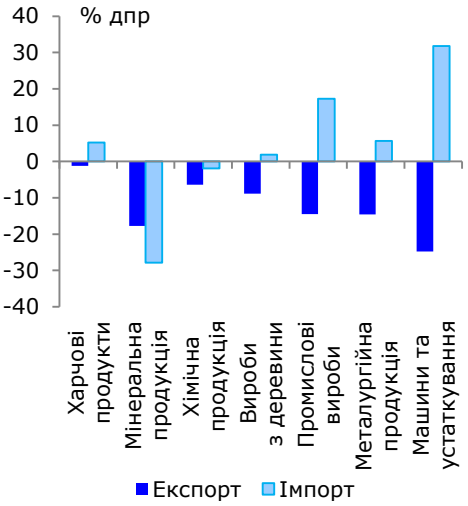
Дефіцит. Дефіцит Зведеного бюджету різко зріс до 22,9 млрд грн у перші сім місяців року (11,3 млрд грн у першому півріччі). Дефіцит Державного бюджету стрімко зріс до 50,0 млрд грн. Водночас місцеві бюджети було зведено з профіцитом, оскільки органи місцевої влади, як і у попередньому році, не витрачали накопичені кошти частково через потребу схвалити зміни до їх бюджетів.

Податкова реформа. Міністерство фінансів оприлюднив проект змін до Податкового кодексу, які тепер проходять обговорення. Уряд не пропонує змін в ставках основних податків. Заплановане скасування спеціальної схеми ПДВ для сільськогосподарських виробників залишається в силі. Водночас Міністерство пропонує зробити податкове адміністрування простішим та справедливішим.

Приватизація: Розширено перелік підприємств для приватизації

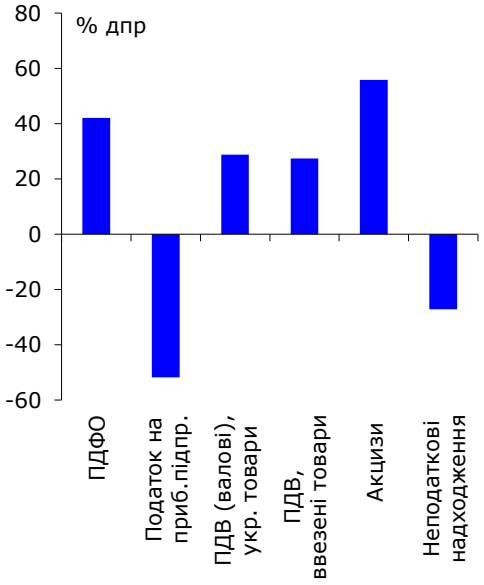
31 серпня Уряд розширив перелік підприємств, які планується приватизувати у 2016-2017 роках. Оновлений план передбачає, серед іншого, приватизацію 75,2% акцій Турбоатому (одного з найбільших світових виробників турбін), 51% акцій Запорізького титано-магнієвого комбінату (великого виробника титанових виробів), а також "Аграрний фонд" (провідний державний оператор аграрного сектора в Україні). Водночас уряд виключив з

Торгівля товарами у липні 2016 р.

Джерело: попередні оцінки НБУ

Зростання доходів Зведеного бюджету у липні 2016 року

Джерело: звіт Державного казначейства

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

плану понад 100 підприємств, які вже приватизовані або розташовані у зоні проведення АТО.

Вже 5 вересня, у Верховній Раді зареєстрований законопроект, покликаний заборонити приватизацію Турбоатому. Його ухвалення є досить ймовірним з огляду на перелік авторів. В цілому, продаж цього підприємства сьогодні є не виправданий через важливу стратегічну роль і високі прибутки. Зокрема, в першій половині 2016 року підприємство отримала 0,43 млрд грн прибутку (щоправда, це на 48,6% менше, ніж за такий період 2015 року). Крім того, підприємство виробляє продукти з високою доданою вартістю. Таким чином, ефективна приватизація Турбоатому в період високої економічної та політичної невизначеності є малоймовірною.

В цілому, ймовірність того, що Уряд виконає план приватизації в цьому році є незначною через невдалу спробу приватизації Одеського припортового заводу у липні. Наразі Уряд розглядає можливість оголошення нового аукціону з продажу компанії, але за нижчою початковою ціною. Тим не менш, досі залишається неясним, чи саме ціна була основною причиною відсутності покупців. Ймовірними причинами були судові спори, пов'язані з компанією, поганому фінансовому становищі, і потребі в інвестиціях.

Надходження від приватизації

Примітка: *-січень-липень 2016 року

Джерело: ФДМУ

Соціальна політика: Верифікація платежів ВПО триває

За даними Міністерства соціальної політики на 5 вересня було зареєстровано як внутрішньо переміщені особи (ВПО) 1,7 млн осіб або 1,4 млн сімей з Донбасу та Криму (що близько до чисельності на січень 2016 року). 976 934 сімей звернулись про отримання соціальної допомоги ВПО. Допомогу було призначено 900 493 сім'ям.

В цілому, за вісім місяців 2016 року на фінансування допомоги ВПО було спрямовано 2,2 млрд грн, тоді як сукупне фінансування цієї допомоги у 2015 році становило 3,3 млрд грн. Певні заощадження коштів було досягнуто за рахунок проведення верифікації виплат ВПО, яку проводить Міністерство фінансів.

Крім того з липня 2016 року ВПО повинні особисто прийти до Ощадбанку для отримання банківської карти, на яку нараховуватимуть виплату. В іншому випадку платежі буде скасовано. В результаті Ощадбанк (через який здійснюються всі платежі ВП) вже припинив виплати для понад 50 000 ВПО.

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим

Джерело: Держстат

Ринок праці: Реальна заробітна плата продовжує зростати

Середня номінальна заробітна плата у липні виросла на 22,4% дпр до 5374 грн завдяки збільшенню мінімальної заробітної плати, індексації та підвищенню окладів працівникам бюджетних секторів та державного управління. Приріст реальної заробітної плати становив 14.8% дпр завдяки сповільненню темпів інфляції.

Середня заробітна плата в промисловості виросла на 19,9% дпр. Як і раніше, ріст заробітної плати у добувній промисловості був слабшим за ріст заробітної плати у переробній промисловості (відповідно 16,8% дпр та 19,7% дпр) у зв'язку з фінансовими проблемами у вугільному секторі. Більше ніж в середньому по промисловості заробітна плата виросла на підприємствах текстильної та фармакологічної промисловості (відповідно на 24,7% дпр та 26,9% дпр) передусім завдяки імпортозаміщенню. Заробітна плата в секторі електро- та газопостачання виросла на 27,1% дпр.

Заробітна плата виросла на 25,9% дпр в освіті та на 28,3% дпр в охороні здоров'я у зв'язку зі збільшенням базового ставки єдиної тарифної сітки. Заробітна плата в секторі державного управління та оборони зросла на 36,2% дпр внаслідок рішення Кабінету Міністрів збільшити заробітну плату відповідним працівникам з 1 травня.

Монетарна політика: Літо з падінням цін

ІСЦ впав на 0,3% дпм у серпні третій місяць поспіль. Загалом ІСЦ був на 0,7% нижчим в серпні, ніж у травні. Протягом літа індекс цін на харчові товари впав на 2,5% через сезонне падіння цін на овочі на 35% та зниження цін на інші непереоблені продукти харчування такі як молоко, фрукти, цукор та сало. Ціни на більшість інших харчових товарів незначно зросли. Це відображало падіння світових цін на зерно та добрий урожай в Україні. Регульовані ціни переважно зросли: за літо ціни на тютюнові вироби зросли на 10,7%, а тарифи на гарячу воду та опалення збільшились на 8,3%.

Місячна базова інфляція була також від'ємною на рівні 0,3% дпм, а базовий ІСЦ за літо впав на 0,8%. Це відображало сезонне зменшення цін на одяг та взуття на 8,5%. Втім підвищення цін на інші складові кошика базового ІСЦ становило в середньому не більше 1% за три місяці літа.

У серпні НБУ не проводив засідання з монетарної політики (чергове засідання заплановане на 15 вересня) і тому облікова ставка НБУ залишилась на рівні 15,5% річних. Оскільки облікова ставка зменшувалась чотири рази поспіль на попередніх засіданнях, ліквідність вкладена в депозитні сертифікати НБУ суттєво зменшилась протягом серпня. Це зменшення зв'язаної ліквідності та нижчі інфляційні очікування сприяли поступовому зменшенню ставок за кредитами та депозитами банків. Індекс ставок за 12-місячними вкладами фізичних осіб зменшився до 18,6% річних в середньому в серпні (з 19,0% річних у серпні та 20,4% річних у квітні). В цілому, зменшення інфляції та менш жорстка монетарна політика мали помірний вплив на зниження відсоткових ставок, але низька кредитоспроможність позичальників та велика частка проблемних кредитів у активах банків стримували відновлення кредитування.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

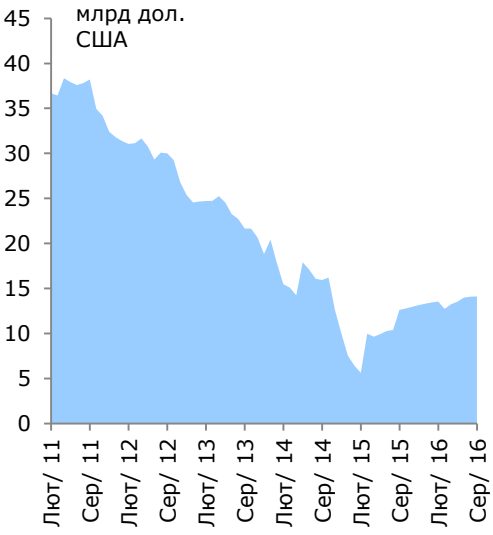
Джерело: Держстат, НБУ

Обмінний курс: Осінь наближається у серпні

Міжбанківський обмінний курс гривні змінився з 24,8 грн за дол. США на початку серпня до понад 25 грн за дол. США у останній декаді серпня та перевищив 26 грн за дол. США 31 серпня. Це, ймовірно, відображало сезонне зростання імпорту, включно з імпортом газу, та певне посилення очікувань щодо знецінення гривні. Продаж готівкової іноземної валюти банкам впав з 0,39 млрд дол. США до 0,24 млрд дол. США. У відповідь НБУ припинив покупку іноземної валюти та провів перший продаж доларів з березня. Втім чистий продаж іноземної валюти НБУ у серпні становив лише 13 млн дол. США.

Різке падіння імпорту за останні три роки та помірне зменшення сільськогосподарського експорту (в доларовому виразі) означає, що сезонне зростання сільськогосподарського експорту може перекрити велику частину сезонного зростання імпорту і зменшити коливання обмінного курсу. Успішне завершення надовго відкладеного другого перегляду програми МВФ може зменшити очікування щодо знецінення гривні. Міжнародні резерви залишились на рівні 14,1 млрд дол. США в серпні, оскільки чистий рух іноземної валюти уряду був близьким до нуля. За оцінками НБУ резервів було достатньо для фінансування 3,6 місяця імпорту.

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

Державний борг: Державний борг незначно зменшився в липні

Державний борг. За даними Міністерства фінансів державний борг у липні зменшився на 0,4% в порівнянні з червнем до 1 661 млрд грн в гривневому еквіваленті (або на 0,2% до 67,0 млрд дол. США в еквіваленті дол. США). Це пояснюється перевищенням суми погашення облігацій внутрішньої державної позики над сумою їх випуску.

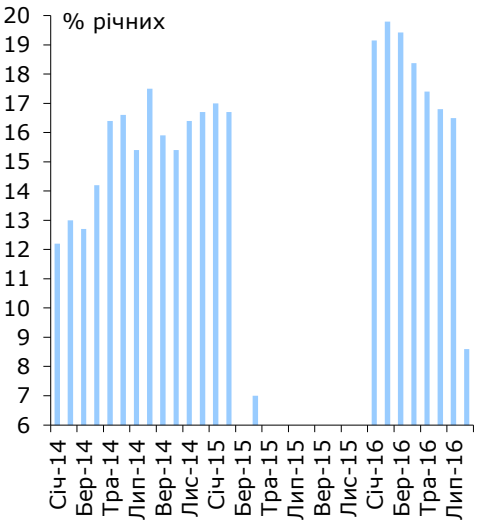
З початку року державний борг зріс на 5,7% в гривневому еквіваленті або на 2,3% в еквіваленті дол. США. Таке зростання відбулось у зв'язку із перевищенням залучених коштів від

випуску ОВДП (зокрема, від спеціальних випусків облігацій для рекапіталізації на суму 14.3 млрд грн) над погашенням боргу. Зовнішні запозичення були обмежені через невиконання Україною зобов'язань, необхідних для отримання наступного траншу кредиту від МВФ. Однак, Міністерство фінансів здійснило випуск деривативів в рамках реструктуризації боргу 2015 року.

Внутрішній борг. У серпні Міністерство фінансів розмістило облігації внутрішньої державної позики на суму 4,7 млрд грн із середньозваженою дохідністю 8,6% в порівнянні з 3,5 млрд грн з доходністю 16,5% в липні. Зниження середньозваженої доходності облігацій здебільшого пояснюється пом'якшенням монетарної політики та розміщенням семирічних ОВДП у гривні з прив'язкою до курсу дол. США з нижчою доходністю (6,5%). Останнього разу індексні облігації розміщувалися наприкінці 2014 року (десятирічні облігації на суму 3,5 млрд грн під 6% річних). Крім того, уряд випустив номіновані в дол. США дворічні облігації на суму 368 млн дол. США із доходністю 6,7% річних в порівнянні з 98 млн дол. США із доходністю 7,2% в попередньому місяці.

Разом з тим, 10 серпня Міністерство фінансів погасило індексні ОВДП, випущені п'ять років тому. Наступний термін погашення таких облігацій очікується 28 вересня.

Середньозважена доходність ОВДП

Джерело: НБУ

Таблиці

Економічні Тенденції		III 14	IV 14	I 15	II 15	III 15	IV 15	I 16	Вер.	Жов.	Лис.	Грд.	Січ.	Лют.	Бер.	Квіт.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-8,0	-10,1	-20,5	-20,0	-16,1	-13,0	-1,7	-16	-15	-14,0	-13,0	-1,7	2,9	3,7	3,7	3,1	2,0	1,7	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-16,4	-20,4	-29,7	-26,2	-20,9	-12,3	1,9	-21	-19	-17,3	-12,3	-11,4	-2,0	1,9	8,5	9,3	9,1	9,3	…
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	16,0	2,2	-4,7	-9,3	-5,3	-4,8	-1,7	-5	-4	-4,7	-4,8	-2,5	-2,1	-1,7	-1,7	-1,3	-0,3	0,5	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-5,3	-7,5	-23,9	-24,6	-22,3	-20,7	1,6	-22	-22	-21,4	-20,7	-1,4	-1,7	1,6	2,5	1,8	2,3	1,8	…
Середня заробітна плата	грн.	3463	3508	3650	4113	4313	4753	4622	4343	4532	4498	5230	4362	4585	4920	4895	4984	5337	5374	…
ІСЦ	% дпр	17,5	21,8	45,8	57,5	51,9	43,3	20,9	51,9	46,4	46,6	43,3	40,3	32,7	20,9	9,8	7,5	6,9	7,9	8,4
ІВЦ	% дпр	26,9	32,8	51,7	37,9	32,5	25,4	10,5	32,5	30,2	25,1	25,4	21,2	17,4	10,5	10,1	16,4	15,7	18,3	18,9
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-16,4	-19,9	-31,4	-32,2	-29,8	-27,0	-16,4	-29,8	-28,9	-28,1	-27,0	-30,0	-18,6	-16,4	-12,3	-10,3	-9,7	-9,5	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-24,8	-28,1	-33,1	-34,2	-31,8	-29,3	-10,9	-31,8	-30,4	-29,5	-29,3	-22,9	-14,0	-10,9	-8,3	-7,3	-6,2	-5,0	…
Баланс торгівлі (кум.) *	млрд. дол. США	-3,0	-4,6	-0,6	-0,6	-1,0	-1,7	-1,6	-1,0	-1,5	-1,8	-1,7	-0,4	-1,1	-1,6	-1,7	-1,3	-2,0	-2,5	…
Поточний рахунок (кум.)	млрд. дол. США	-1,2	-2,6	-0,4	-0,1	0,1	-0,2	-1,0	0,1	-0,3	-0,5	-0,2	-0,3	-0,5	-1,0	-0,6	-0,4	-0,2	-0,5	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	12,8	13,0	13,1	13,3	13,4	13,5	12,7	13,2	13,5	14,0	14,1	14,1
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	23,5	13,8	0,9	-5,9	-8,6	0,8	-1,4	-8,6	-4,3	-2,2	0,8	2,6	-0,9	-1,4	1,7	2,4	6,7	6,7	…
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	16,4	16,4	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	21,0	20,9	20,7	20,4	20,0	19,8	20,3	20,9	21,1	20,6	18,0	…
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	12,58	13,56	21,23	21,56	21,74	22,90	25,69	21,79	21,94	23,33	23,42	24,32	26,45	26,30	25,54	25,21	24,93	24,82	25,14
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	12,58	13,56	21,18	21,62	21,69	22,33	25,68	21,78	21,84	23,31	21,84	24,26	26,39	26,39	25,63	25,21	24,95	24,82	25,65
Обмінний курс, середній	євро	16,67	17,21	23,88	23,88	24,11	24,62	28,34	24,46	24,56	25,07	24,23	26,35	29,33	29,33	29,06	28,50	28,09	27,49	28,65

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Дані наведені щодо експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
[К] дані не включають окуповану територію АР Крим. З січня 2015 року Держстат також не включає дані з території АТО.

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[К]	2015[К]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1079,3	1300,0	1404,7	1465,2	1568,9	1979,5
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,0	163,1	175,8	183,3	132,2	90,6
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,5	0,2	0,0	-6,6	-9,9
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	7,1	-5,0	-20,6	12,2	8,0	-0,7	-4,3	-10,1	-13,0
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2	-4,8
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1	48,7
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9	43,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1	36,0
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8	25,4
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,4	27,0	34,3	-36,9	26,0	27,5	3,4	-5,5	-19,9	-27,0
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,6	35,2	39,3	-44,2	28,8	34,8	7,5	-3,5	-28,1	-29,3
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,8	-1,7	-3,0	-10,2	-14,3	-16,5	-4,6	-0,2
Поточний рахунок	% ВВП	4,8	3,7	7,3	5,8	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,2	-9,0	-3,5	-0,2
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	7,5	5,7	9,2	9,9	4,7	5,8	7,0	7,2	4,1	0,3	3,0
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5	13,3
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6	-1,6
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	40,0	36,0	37,5	39,9	69,4	79,4
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,1	20,5	38,5	52,7
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5	0,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9	8,0	8,0	8,0	11,9	21,8
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	15,8	24,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5	11,1	10,3	10,6	15,7	24,2
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6	10,5	10,3	11,0	19,3	26,2

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[К] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		II 11	III 11	IV 11	I 12	II 12	III 12	IV 12	I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]	II 15[к]	III 15[к]	IV 15[к]	I 16[к]
ВВП	млрд. грн.	310,3	368,5	362,6	292,3	346,0	387,1	379,2	303,8	354,8	398,0	408,6	316,9	382,4	440,5	447,1	375,5	455,2	563,9	584,8	453,2
реальний ВВП	% дпр	4,4	6,7	5,1	2,4	3,0	-1,3	-2,4	-1,3	-1,2	-1,1	3,4	-1,0	-4,3	-5,3	-14,4	-17,0	-14,7	-7,2	-1,4	0,1
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	14,9	15,9	18,0	7,1	11,8	10,2	4,9	5,9	8,7	6,8	6,3	3,3	-7,8	-13,9	-12,2	-20,7	-28,1	-19,3	-13,0	-2,2
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	3,4	-9,4	-6,4	3,5	5,0	9,7	1,1	2,0	-0,9	-1,5	-2,9	-5,9	5,2	0,1	4,5	2,7	-5,9	-1,7	8,1	0,1
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	4,1	17,8	10,8	15,3	18,7	-2,9	-2,1	6,1	-18,1	-8,9	-8,7	-19,9	-19,3	-28,0	-26,5	-22,8	-13,8	-6,3	1,4	4,2
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	2,7	-1,0	-5,5	-7,4	-6,3	-1,8	-7,2	-7,4	-13,5	-6,8	-4,5	-5,1	-2,3	-16,8	-31,1	-26,1	-22,1	-10,8	-5,8	-3,8
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	20,2	10,4	3,5	-2,9	11,9	6,6	-0,2	1,3	-15,7	1,7	-0,6	-11,8	-10,9	-32,3	-29,6	-19,8	-32,1	-18,2	-17,3	-7,2
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	0,4	18,1	35,6	0,4	11,4	-8,0	-3,5	5,7	21,7	-2,8	36,5	5,7	-9,1	25,6	-20,6	-4,7	-11,8	-3,8	-3,6	-1,6
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	3,9	7,5	-4,2	2,5	0,5	-4,9	-6,6	-9,3	-9,9	-10,6	-9,8	-3,2	-5,4	-12,7	-13,2	-24,4	-20,7	-7,9	-0,2	6,9
Будівництво (реальна)*	% дпр	5,3	-7,7	-1,5	-4,9	1,7	-14,3	-18,7	-16,1	-19,4	-8,0	-4,4	4,7	-14,0	-26,3	-30,8	-30,4	-24,2	-9,1	10,8	6,8
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	3,3	8,3	4,2	2,1	3,4	-0,5	-2,0	0,2	-1,2	0,9	0,9	-3,0	-7,2	-18,4	-26,6	-25,0	-19,8	-13,6	-6,1	3,7
Транспорт (реальна)*	% дпр	12,1	10,4	13,2	-2,6	-3,2	-8,3	-10,5	-1,7	-0,8	1,3	2,7	-7,8	-10,9	-10,1	-11,0	-8,2	-2,3	-0,2	4,9	5,4
Платіжний баланс																					
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-1,7	-2,6	-4,3	-1,9	-3,7	-3,9	-4,8	-3,2	-2,3	-6,0	-5,0	-1,3	-0,8	-1,2	-1,4	-0,4	0,3	0,2	-0,3	-1,1
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-4,4	-5,6	-9,6	-5,2	-8,5	-8,1	-10,1	-8,4	-5,1	-12,1	-9,8	-3,5	-2,5	-3,3	-6,7	-2,4	1,5	0,9	-1,1	-6,2
Баланс товарів	млн. дол. США	-3211	-5098	-5771	-4292	-5818	-5503	-6233	-4635	-3677	-7881	-5935	-2195	-1185	-1412	-2336	-1111	-470	-662	-1066	-1534
Баланс послуг	млн. дол. США	1882	2523	1867	1864	1697	2361	1578	1349	1504	2575	1066	937	443	456	686	555	388	278	397	263
Поточні трансферти	млн. дол. США	878	988	803	683	805	777	711	533	589	480	547	241	494	306	500	558	715	644	711	…
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	2422	2090	1623	2012	1270	2037	1876	1082	496	1510	991	-665	-319	725	558	397	907	890	818	1334
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	116	43	210	1	74	83	358	713	568	655	-756	-241	-49	-84	-17	141	10	13	13	11
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	37,6	35,0	31,8	31,1	29,3	29,3	24,5	24,7	23,2	21,6	20,4	15,1	17,1	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,98	7,99	8,01	8,03	8,04	8,09	8,11	8,11	8,14	8,15	8,21	9,14	11,71	12,58	13,56	21,23	21,26	21,74	22,90	25,69
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,97	7,97	7,98	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	8,86	12,71	12,58	21,18	21,33	21,23	21,69	22,33	25,68
Бюджет																					
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	30,1	29,6	30,8	33,7	31,8	28,2	33,6	35,2	29,4	28,9	28,6	35,4	29,4	24,7	27,4	37,3	34,8	37,2	40,4	36,1
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,8	4,2	4,7	5,1	4,9	4,5	5,0	5,3	5,1	4,6	4,8	5,1	4,7	4,2	5,0	5,5	5,3	5,6	6,6	6,3
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,6	3,6	4,4	4,9	4,1	2,9	4,2	6,1	3,4	3,0	3,0	4,9	2,5	1,9	1,5	4,4	1,7	1,5	1,7	3,6
Податок на додану вартість	% від ВВП	12,9	9,7	9,6	10,8	10,4	8,6	10,0	9,7	9,0	8,1	8,4	8,7	9,5	6,8	10,1	11,4	9,2	10,0	10,6	11,7
Акцизні збори	% від ВВП	3,0	2,8	2,5	2,8	2,9	2,8	2,4	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5	3,0	3,0	2,8	3,3	3,4	3,7	4,0	4,2
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	33,2	27,0	35,7	33,9	34,1	30,7	41,3	36,9	35,8	30,1	35,9	35,2	34,7	27,2	35,5	33,6	35,0	32,5	54,2	35,3
Поточні видатки	% від ВВП	30,8	24,0	30,2	31,9	31,6	27,8	37,3	35,6	33,9	28,2	33,2	34,8	33,7	25,8	33,6	31,8	33,7	29,9	49,2	34,4
Капітальні видатки	% від ВВП	2,4	3,0	5,6	1,9	2,5	2,9	4,0	1,3	1,9	1,9	2,8	0,5	1,0	1,4	1,9	1,7	1,3	2,6	5,0	0,9
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-3,4	-3,9	-5,5	-0,2	-2,6	-3,0	-7,8	-1,9	-6,3	-1,5	-7,3	0,1	-5,3	-2,8	-8,8	3,7	-0,4	4,4	-13,9	0,9
Надходження від приватизації	% від ВВП	3,2	0,0	0,1	1,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Банківський сектор																					
Грошовий агрегат М0	% дпр	11,5	8,6	6,3	4,7	6,7	5,2	5,5	9,7	9,8	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	-1,3	-6,2	-0,1	-5,3
Грошовий агрегат М2	% дпр	22,0	16,0	14,4	11,2	9,0	10,7	13,1	16,0	17,9	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	3,1	5,6	4,0	-1,7
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	26,0	16,7	12,3	14,4	16,4	16,3	16,3	19,1	26,5	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	-17,7	-16,6	-1,0	4,3
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	21,0	15,7	13,4	12,4	10,8	17,0	21,8	17,0	14,7	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	11,6	3,7	-2,4	-16,1
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	18,5	21,1	21,0	17,4	15,3	9,1	7,7	8,6	7,4	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	-11,8	-15,8	-20,8	-16,6
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	0,9	-2,3	-4,2	-7,0	-10,8	-9,9	-7,3	-4,4	-0,4	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	29,2	18,7	15,9	-15,0
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	6,3	5,3	2,9	-2,9	-7,0	-8,0	-6,6	-5,6	-2,7	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	3,1	-5,7	-10,5	-18,1
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	66,6	64,4	62,9	61,5	59,8	59,1	57,8	55,9	55,7	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	57,6	60,7	55,4	55,6
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,5	14,1	18,4	15,5	15,6	19,5	20,8	16,2	15,3	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	9,8	8,8	8,4	8,2	8,2	8,5	8,8	9,4	9,7	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,2	9,3	9,2	9,1	8,9

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД

* зміна доданої вартості

[к] Дані не включають Крим, у 2015 році - не включають частину зони АТО, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Микола Риженков
ryzhenkov@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Артур Ковальчук
kovalchuk@ier.kiev.ua

Ольга Красовська
krasovska@ier.kiev.ua

Олександр Крініцин
krinitsyn@ier.kiev.ua

Андрій Бутін
butin@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Тетяна Олійник
oliinyk@ier.kiev.ua

Вікторія Беспалько
bespalko@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Олекса Степанюк
stepaniuk@ier.kiev.ua

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.